

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 459/2546

นาย จำลอง ปานรุ่ง โจทก์ นาง แจ่มแสง บุญศิริฎ กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1375, ป.วิ.พ. มาตรา 148, ป.วิ.พ. มาตรา 249, ป.ที่ดิน มาตรา 9

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีก่อนโจทก์ฟ้องว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าโจทก์ครอบครองมาตั้งแต่ปี 2502 ต่อมา จำเลยไปยื่นคำขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ โดยแจ้งความเท็จว่าเป็นฝ่ายครอบครอง โดยซื้อมาจาก ต. เจ้าพนักงานที่ดินหลงเชื่อจึงออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้จำเลย การออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอน หนังสือรับรองการทำประโยชน์สำหรับที่ดินพิพาท คำฟ้องดังกล่าวเป็นการกล่าวอ้างว่า เจ้าพนักงานที่ดินออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์สำหรับที่ดินซึ่งเป็นของรัฐโดยมิชอบ ศาลพิพากษาถึงที่สุดว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะโจทก์ครอบครองที่ดินเมื่อปี 2502 หลังจากประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับแล้วโจทก์จึงไม่ได้สิทธิครอบครองโดยชอบตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9 ดังนั้นประเด็นแห่งคดีที่ศาลได้วินิจฉัยจึงมีเพียงว่าโจทก์มีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอน หนังสือรับรองการทำประโยชน์หรือไม่ ส่วนคดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ห้ามจำเลยซึ่งเป็นจำเลยในคดีก่อน และบริวารเกี่ยวข้องกับที่ดินพิพาทซึ่งเป็นการฟ้องขอให้ปลดเปลื้องการรบกวนการครอบครอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 4 ลักษณะ 3 ว่าด้วยการครอบครอง ประเด็นแห่งคดีจึงมีว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องขอให้ห้ามจำเลยและบริวารเกี่ยวข้องกับที่ดินพิพาทได้หรือไม่ ซึ่งเป็นคนละประเด็นจึงไม่เป็นฟ้องซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 148 โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ครอบครองที่ดินพิพาทตั้งแต่ปี 2502 จำเลยบุกรุกเข้าไปในที่ดินพิพาท ขอให้พิพากษาว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ ห้ามจำเลยและบริวารเกี่ยวข้องจำเลยให้การว่า ต. เป็นเจ้าของเดิม ได้ขายให้ ว. แล้ว ว. ได้นำไปออกหนังสือรับรองทำประโยชน์ต่อมา ส. บิดาจำเลยซื้อที่ดินพิพาทจาก ว. แล้วเข้าครอบครองเรื่อยมาจนยกให้แก่จำเลยเข้าทำประโยชน์ตลอดมาเกินกว่า 1 ปีแล้ว โจทก์ขาดสิทธิติดตามเอาคืนขอให้ยกฟ้องและห้ามโจทก์รบกวนการครอบครองที่ดินพิพาทของจำเลย คำให้การดังกล่าวจำเลยต่อสู้ว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยโดยจำเลยครอบครองมาแต่ต้นหาได้ยอมรับว่าโจทก์ครอบครองเป็นเจ้าของไม่ คดีจึงไม่มีประเด็นในเรื่องแย่งการครอบครอง เพราะการแย่งการครอบครองจะเกิดขึ้นได้ก็แต่เฉพาะในที่ดินของบุคคลอื่นเท่านั้น การที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์วินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวจึงไม่ชอบ ถือไม่ได้ว่าเป็นข้อที่ยกขึ้นว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 249 ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นเจ้าของผู้ครอบครองที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิเนื้อที่ 26 ไร่เศษโจทก์เข้าครอบครองเป็นเจ้าของที่ดินดังกล่าวซึ่งเป็นที่ดินพิพาทตั้งแต่ปี 2502 เป็นต้นมาโดยไม่มีผู้ใดโต้แย้งคัดค้าน ต่อมาวันที่ 5 พฤศจิกายน 2533 จำเลยทั้งสามนำบริวารบุกรุกเข้าไปในที่ดินพิพาทโดยอ้างว่าเป็นเจ้าของ โจทก์ขับไล่จำเลยทั้งสามและบริวารออกไปพร้อมแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจ และไปตรวจสอบที่สำนักงานที่ดินพบว่าเมื่อปี 2519 นายวิสัน ทัฬหิมทอง ยื่นคำขอออก

หนังสือรับรองการทำประโยชน์สำหรับที่ดินพิพาทโดยแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานที่ดินว่าได้
ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทเป็นเหตุให้เจ้าพนักงานที่ดินออก
หนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ดินพิพาทให้ตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์เลขที่ 548
ต่อมาวันที่ 29 กันยายน 2521 นายวิสัน สมคบกับพันโทสริน แจ่มแสงรัตน์ จ้อฉลโจทก์ด้วยการ
จดทะเบียนโอนขายที่ดินพิพาทให้พันโทสรินทั้ง ๆ ที่ไม่มีการซื้อขายกันจริง และในวันที่ 14
พฤศจิกายน 2533 พันโทสรินได้จดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทให้จำเลยทั้งสามโดยไม่สุจริต โจทก์จึง
ฟ้องนายวิสันและจำเลยทั้งสามขอให้เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ดังกล่าวศาลฎีกามี
คำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง เนื่องจากโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ 18/2534
(คดีหมายเลขแดงที่ 402/2535) ของศาลชั้นต้น ต่อมาเดือนมกราคม 2539 จำเลยทั้งสามบุกรุก
เข้าไปตัดต้นไม้ของโจทก์ในที่ดินพิพาทที่โจทก์เป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ ขอให้พิพากษาว่า
ที่ดินพิพาทเนื้อที่ 26 ไร่ 2 งาน 60 ตารางวา ตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) เลขที่
548 ตำบลกลางดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาเป็นของโจทก์ ห้ามจำเลยทั้งสามและ
บริวารเกี่ยวข้อง จำเลยทั้งสามให้การและฟ้องแย้งว่า ฟ้องโจทก์เป็นฟ้องซ้ำกับคดีแพ่งหมายเลข
แดงที่ 402/2535 ของศาลชั้นต้น เดิมนายแต่ง บุญชำนาญ ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท
มาก่อนใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อมีการใช้ประมวลกฎหมายที่ดินนายแต่งได้แจ้งการครอบครอง
ไว้ตาม ส.ค.1 เลขที่ 11 แล้วขายที่ดินพิพาทให้นายวิสันทับถมทอง ต่อมาทางราชการได้ออก
หนังสือรับรองการทำประโยชน์สำหรับที่ดินพิพาทให้นายวิสัน เป็นการอนุญาตให้นายวิสัน
ครอบครองที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินหลังจากนายวิสันนำที่ดินพิพาทไปจำนองและไถ่จำนอง
แล้วจึงขายที่ดินพิพาทให้พันโทสริน แจ่มแสงรัตน์ บิดาจำเลยทั้งสามเมื่อปี 2521 พันโทสรินซื้อ
ที่ดินไว้โดยสุจริตและเสียค่าตอบแทนหลังจากนั้นพันโทสรินครอบครองที่ดินพิพาทเรื่อย
มาจนกระทั่งปี 2533 จึงยกให้จำเลยทั้งสาม จำเลยทั้งสามครอบครองที่ดินพิพาทต่อมาจนถึง
ปัจจุบันโจทก์ไม่เคยเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องเพราะโจทก์ครอบครอง
ที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่ดินของรัฐโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นการต้องห้ามตาม
ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9 พันโทสรินเข้าครอบครองที่ดินพิพาทมาตั้งแต่ปี 2521 และจำเลย
ทั้งสามครอบครองต่อมาจนถึงปัจจุบันโดยสุจริต สงบ เปิดเผยและเจตนาเป็นเจ้าของเป็นเวลาเกิน
1 ปีแล้ว โจทก์จึงขาดสิทธิติดตามเอาที่ดินพิพาทภายใน 1 ปี นับแต่วันที่จำเลยทั้งสามแย่ง
การครอบครอง การที่โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสามเป็นคดีนี้เป็นการใช้สิทธิไม่สุจริตและเป็นการรบกวน
การครอบครองทรัพย์สินโดยปกติสุขของจำเลยทั้งสามทำให้จำเลยทั้งสามเสียหายไม่สามารถขาย
ที่ดินนำเงินไปฝากธนาคาร ขาดประโยชน์ที่จะได้ดอกเบี้ยจากเงินฝากไม่ต่ำกว่าวันละ 1,480 บาท
ขอให้ยกฟ้องโจทก์และพิพากษาห้ามโจทก์กับบริวารรบกวนการครอบครองที่ดินพิพาทของจำเลย
ทั้งสามและให้โจทก์ใช้ค่าเสียหายแก่จำเลยทั้งสามวันละ 1,400 บาท นับแต่วันฟ้องแย้งจนกว่าจะ
เลิกรบกวนการครอบครองของจำเลยทั้งสาม ระหว่างพิจารณา จำเลยทั้งสามขอถอนฟ้องแย้ง
ศาลชั้นต้นอนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า โจทก์มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทตาม
หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) เลขที่ 548 ตำบลกลางดง (พญาเย็น) อำเภอปากช่อง
จังหวัดนครราชสีมาเนื้อที่ 26 ไร่ 2 งาน 60 ตารางวา ห้ามจำเลยทั้งสามและบริวารเกี่ยวข้อง จำเลย
ทั้งสามอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืน จำเลยทั้งสามฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์
แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ในเบื้องต้นว่า เดิมที่ดินพิพาทเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า อยู่หมู่ที่ 3
ตำบลกลางดง (พญาเย็น) อำเภอปากช่องจังหวัดนครราชสีมา และอยู่ในบริเวณที่ดินจัดสรรของ

องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกแต่ไม่ใช่ที่ดินที่องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึคนำมาจัดสรร นายวิสัน ทับทิมทอง หัวหน้าหน่วยนิคมเกษตรกรรม ทหารผ่านศึกมวกเหล็กนำที่ดินพิพาทไปขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในนามของตนในปี 2519 ตามสำเนาหนังสือรับรองการทำประโยชน์เอกสารหมายเลข 13 ครั้นเมื่อปี 2521 นายวิสันจดทะเบียนโอนขายที่ดินพิพาทให้แก่พันโทสริน แจ่มแสงรัตน์ หัวหน้ากองนิคมเกษตรกรรมฝ่ายอาชีพสงเคราะห์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก และในปี 2533 พันโทสรินจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทยกให้โดยเสนหาแก่จำเลยทั้งสามผู้เป็นบุตร คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสามในข้อแรกว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสามหรือไม่ ที่จำเลยทั้งสามฎีกาว่า ฟ้องโจทก์คดีนี้เป็นฟ้องซ้ำกับคดีหมายเลขแดงที่ 402/2535 ของศาลชั้นต้น โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องนั้น เห็นว่า ในคดีหมายเลขแดงที่ 402/2535 ของศาลชั้นต้น โจทก์ฟ้องว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าไม่มีบุคคลเป็นเจ้าของ โจทก์ น้องชายโจทก์และบิดาโจทก์เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทมาตั้งแต่ปี 2502 ต่อมาเมื่อมีบุคคลภายนอกบุกรุกเข้ามาในที่ดินพิพาทโจทก์จึงตรวจสอบที่สำนักงานที่ดินอำเภอปากช่องจังหวัดนครราชสีมาจึงทราบว่าจำเลยที่ 1 (นายวิสัน) ไปยื่นคำขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ โดยจำเลยที่ 1 แจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานที่ดินอำเภอปากช่องว่าเป็นฝ่ายครอบครองที่ดินพิพาทโดยซื้อมาจากนายเต็ง บุญชำนาญ เมื่อ 15 ปีมาแล้วและครอบครองทำประโยชน์ซึ่งความจริงแล้วจำเลยที่ 1 ไม่เคยครอบครองที่ดินพิพาทเจ้าพนักงานที่ดินหลงเชื่อจึงออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้จำเลยที่ 1 ต่อมาจำเลยที่ 1 โอนที่ดินขายให้พันโทสริน ซึ่งพันโทสรินก็ทราบอยู่แล้วว่าจำเลยที่ 1 ไม่ได้ครอบครองที่ดินพิพาทมาก่อน เมื่อพันโทสรินซื้อที่ดินพิพาทก็ไม่ได้โต้แย้งการครอบครองที่ดินของโจทก์และโจทก์ก็ไม่ทราบว่ามีกรออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ การออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์สำหรับที่ดินพิพาทจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต่อมาเมื่อปี 2533 พันโทสรินจดทะเบียนยกที่ดินให้แก่จำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 ซึ่งจำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 ก็ทราบดีว่าการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) สำหรับที่ดินพิพาทเป็นไปโดยมิชอบและจำเลยที่ 2 ที่ 3 ที่ 4 ก็ไม่เคยเข้าครอบครองที่ดินพิพาท ขอให้เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) สำหรับที่ดินพิพาท จากคำฟ้องดังกล่าวเป็นการกล่าวอ้างว่าเจ้าพนักงานที่ดินออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์สำหรับที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่ดินของรัฐโดยมิชอบ ในคดีดังกล่าวศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ภาค 1 และศาลฎีกาพิพากษาในทำนองเดียวกันว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ เพราะโจทก์ครอบครองที่ดินเมื่อปี 2502 ซึ่งเป็นระยะเวลาหลังจากประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับแล้ว โจทก์จึงไม่ได้สิทธิครอบครองโดยชอบตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9 ดังนั้นประเด็นแห่งคดีที่ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ภาค 1 และศาลฎีกาได้วินิจฉัยจึงมีเพียงประเด็นเดียวว่าโจทก์มีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์สำหรับที่ดินพิพาทหรือไม่ส่วนคดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ห้ามจำเลยทั้งสามซึ่งเป็นจำเลยที่ 2 และที่ 4 ในคดีหมายเลขแดงที่ 402/2535 ของศาลชั้นต้นและบริวารเกี่ยวข้องกับที่ดินพิพาท ซึ่งเป็นการฟ้องขอให้ปลดเปลื้องการรบกวนการครอบครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 4 ลักษณะ 3 ว่าด้วยการครอบครองประเด็นแห่งคดีที่ต้องวินิจฉัยในคดีนี้จึงมีว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องขอให้ห้ามจำเลยทั้งสามและบริวารเกี่ยวข้องกับที่ดินพิพาทได้หรือไม่ ซึ่งเป็นคนละประเด็นกับคดีหมายเลขแดงที่ 402/2535 ของศาลชั้นต้น ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 และโจทก์มีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสาม ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสามในข้อต่อไปมีว่าโจทก์หรือจำเลย

ทั้งสามเป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท ในปัญหานี้โจทก์และจำเลยทั้งสามแถลงรับกันว่าให้นำคำเบิกความพยานบุคคลและพยานเอกสารทั้งสองฝ่ายที่นำสืบในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 402/2535 ของศาลชั้นต้นมาเป็นพยานในคดีนี้ฝ่ายโจทก์มีโจทก์และนายล้นทม ปานรุ่ง เบิกความว่า โจทก์พร้อมด้วยนายกรุดบิดาโจทก์และนายล้นทมน้องชายโจทก์เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าตั้งแต่ปี 2502 โดยปลูกพืชจำพวกข้าวโพด น้อยหน่า และถั่วต่าง ๆ บริเวณที่ดินพิพาทตอนกลางเป็นโชดหินทำกินไม่ได้ ครั้นเมื่อปี 2533 พันโทสรินบิดาจำเลยทั้งสามและจำเลยทั้งสามไปหานายล้นทมและบอกว่าเป็นเจ้าของที่ดินพิพาทโดยมีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไปแสดงนายล้นทมาก็ได้แย้งว่านายกรุดและนายล้นทมครอบครองทำประโยชน์มาตั้งแต่ปี 2502 จากนั้นนายล้นทมให้ทนายความไปตรวจสอบพบว่าในปี 2519 นายวิสันนำที่ดินพิพาทไปออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ต่อมาเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2533 มีผู้นำรถไถไปไถดินในที่ดินพิพาท และเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2534 มีผู้นำเสาหินประมาณ 20 ต้น ไปปักในที่ดินพิพาทเป็นแนวรั้ว โจทก์จึงไปแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนตามรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีเอกสารหมาย จ.16 และ จ.17 ในคดีหมายเลขแดงที่ 402/2535 ของศาลชั้นต้น อันเป็นการนำสืบให้เห็นว่าโจทก์เข้าครอบครองทำประโยชน์และหวงแทนที่ดินพิพาท นอกจากนี้โจทก์ยังมีนายพายุ ยามแย้มผู้ใหญ่บ้านท้องที่ นายทองขาว ขวัญเถื่อน นายไสว ขวัญเถื่อน นายศิริ ภาคพร ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านท้องที่ นายเหลือบและนางเยื่อน ขวัญเนตร ซึ่งพยานดังกล่าวล้วนแต่เป็นผู้ที่ได้รับจัดสรรที่ดินจากองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกและที่ดินที่ได้รับจัดสรรก็อยู่ใกล้ ๆ ที่ดินพิพาท โดยเฉพาะที่ดินของนายเหลือบและนางเยื่อนสองสามมีภริยาได้รับที่ดินที่จัดสรรอยู่ติดกับที่ดินพิพาททางทิศใต้ต่างเบิกความสนับสนุนได้อย่างสอดคล้องต้องกันว่า นายกรุดและโจทก์เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทโดยปลูกพืชจำพวกพริก แตง ข้าวโพดและองุ่น แต่ภายหลังมีการปลูกน้อยหน่าและมะขามเทศบางโอกาสพยานดังกล่าวจะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนไปช่วยกันทำไร่ในที่ดินพิพาทของโจทก์และโจทก์ก็จะมาช่วยทำไร่ในที่ดินของพยานดังกล่าวอันมีลักษณะเป็นการลงแขก พยานดังกล่าวซึ่งเป็นพยานคนกลางไม่มีส่วนได้เสียกับฝ่ายใด ไม่เคยเห็นนายวิสัน พันโทสริน และจำเลยทั้งสามครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท คำเบิกความของพยานดังกล่าวมีน้ำหนักรับฟังได้ ฝ่ายจำเลยทั้งสาม มีจำเลยที่ 1 นายฉลอง ปิติไหว นายสุนัย คำเฉลิม นายเทพ แก่นแก้ว เจ้าของที่ดินข้างเคียงอยู่ติดกับที่ดินพิพาทด้านทิศเหนือ นายสำรวย สุมาลกันต์ นายเหมือน น้อยศิลา และพันโทสริน แจ่มแสงรัตน์ เป็นพยานนำสืบในปัญหานี้ว่า เดิมที่ดินพิพาทนายตั้งเป็นผู้ทำประโยชน์ ต่อมานายตั้งขายให้แก่ นายวิสัน นายวิสันเป็นผู้ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์สำหรับที่ดินและนำไปจดทะเบียนจำนองไว้แก่ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก หลังจากไถ่ถอนจำนองแล้วนายวิสันขายที่ดินพิพาทให้แก่พันโทสริน เมื่อพันโทสรินซื้อที่ดินพิพาทมาแล้วมอบให้นายวิสันดูแลทำประโยชน์โดยปลูกพืชในที่ดิน พันโทสรินไปดูแลที่ดินพิพาทอยู่เสมอและนำต้นไม้ใหญ่ไปปลูกและต่อมาพันโทสรินก็ยกที่ดินพิพาทให้จำเลยทั้งสามซึ่งเป็นบุตร แต่พยานจำเลยทั้งสามบางปากคือ นายฉลองและนายเทพ เจ้าของที่ดินข้างเคียงอยู่ติดกับที่ดินพิพาททางทิศเหนือเบิกความว่า ไม่เคยเห็นพันโทสรินและจำเลยทั้งสามเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทส่วนนายสุนัยเบิกความว่า ไม่เคยเห็นนายวิสัน เข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทแต่เคยเห็นลูกจ้างนายวิสันเข้าทำประโยชน์ปีละครั้ง ทำอยู่ 2 ปี ก็ปล่อยที่ดินรกร้างว่างเปล่า นอกจากนี้นายเทพเบิกความตอบทนายความโจทก์ถามค้านว่าตอนแรกไม่ทราบว่าที่ดินพิพาทเป็นของนายตั้ง มาทราบว่าที่ดินพิพาทเป็นของนายตั้งเมื่อตอนออกไปรังวัดสอบเขตโดย

นายวิสันเป็นผู้บอก และเพ็ญรู้จักจำเลยทั้งสามเมื่อปี 2533 โดยพันโทสรินให้ไปชี้แนวเขตที่ดินพิพาทว่าอยู่ตรงไหนแสดงว่า พันโทสรินและจำเลยทั้งสามก็ไม่ทราบแนวเขตที่ดินพิพาทจึงไม่อาจรับฟังได้ว่าพันโทสรินและจำเลยทั้งสามเข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท แม้จำเลยทั้งสามจะมีหนังสือรับรองการทำประโยชน์สำหรับที่ดินพิพาทตามเอกสารหมายเลข จ.13 ในคดีหมายเลขแดงที่ 402/2535 ของศาลชั้นต้นมานำสืบ แต่ปรากฏจากคำเบิกความของนางเยื่อนภரியานายเหลือบซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินข้างเคียงติดกับที่ดินพิพาททางทิศใต้ว่า นางเยื่อนอ่านหนังสือไม่ออก และเขียนหนังสือไม่ได้ เมื่อนางเยื่อนจดทะเบียนสมรสกับนายเหลือบก็ใช้ลายพิมพ์นิ้วมือแทนตามสำเนาทะเบียนสมรสเอกสารหมายเลข จ.8 ในคดีหมายเลขแดงที่ 402/2535 ของศาลชั้นต้น และเมื่อทำหนังสือยินยอมให้นายเหลือบไปจดทะเบียนจำนองนางเยื่อนก็ใช้ลายพิมพ์นิ้วมือ ตามหนังสือให้ความยินยอมเอกสารหมายเลข จ.9 ในคดีหมายเลขแดงที่ 402/2535 ของศาลชั้นต้น จึงน่าเชื่อว่านางเยื่อนเขียนหนังสือไม่ได้ แต่เมื่อตอนนายวิสันไปยื่นคำร้องขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์สำหรับที่ดินพิพาทกลับมีลายมือชื่อนางเยื่อนเป็นผู้รับรองแนวเขตที่ดินข้างเคียงตามแบบบันทึกการสอบสวนสิทธิและพิสูจน์การทำประโยชน์เอกสารหมายเลข จ.2 ในคดีหมายเลขแดงที่ 402/2535 ของศาลชั้นต้น จึงส่อพิรุธว่าการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์สำหรับที่ดินพิพาทอาจเป็นไปโดยไม่ชอบ ส่วนใบเสร็จรับเงินภาษีบำรุงท้องที่เอกสารหมายเลข ล.3 ในคดีหมายเลขแดงที่ 402/2535 ของศาลชั้นต้น ที่จำเลยทั้งสามอ้างว่าเป็นผู้เสียภาษีที่ดินมาโดยตลอดนั้น การเสียภาษีดังกล่าวเป็นเพียงการเสียภาษีตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทที่มีชื่อจำเลยทั้งสามอยู่ในหนังสือรับรองการทำประโยชน์เท่านั้น ไม่อาจใช้ยืนยันว่าเข้าครอบครองจริง เห็นว่า พยานหลักฐานของโจทก์มีน้ำหนักน้อยกว่าพยานหลักฐานของจำเลยทั้งสามข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า โจทก์เป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทส่วนที่จำเลยทั้งสามฎีกาว่าโจทก์ฟ้องคดีนี้เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา 1 ปี นับแต่ถูกแย่งการครอบครองนั้น เห็นว่า โจทก์ฟ้องอ้างว่า โจทก์ครอบครองเป็นเจ้าของที่ดินพิพาทตั้งแต่ปี 2502 นายวิสัน ทับทิมทองยื่นคำขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทโดยไม่ชอบแล้วสมคบฉ้อฉลโอนขายที่ดินให้แก่พันโทสริน แจ่มแสงรัตน์ โดยไม่มีการซื้อขายกันจริง ต่อมาพันโทสรินจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทให้จำเลยทั้งสามโดยไม่สุจริต จำเลยทั้งสามบุกรุกเข้าไปในที่ดินพิพาทขอให้พิพากษาว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ ห้ามจำเลยทั้งสามและบริวารเกี่ยวข้อง จำเลยทั้งสามให้การว่านายเต็ง บุญชำนาญเป็นเจ้าของเดิมในที่ดินพิพาทโดยมีส.ค.1 ได้ขายให้แก่ นายวิสัน แล้วนายวิสันได้นำไปออกหนังสือรับรองทำประโยชน์ ต่อมาพันโทสรินบิดาจำเลยทั้งสามได้ซื้อที่ดินพิพาทจากนายวิสัน แล้วเข้าครอบครองเรื่อยมาจนยกให้แก่จำเลยทั้งสามเข้าทำประโยชน์ตลอดมาจนถึงปัจจุบันอย่าง เป็นเจ้าของเป็นเวลาเกินกว่า 1 ปีแล้ว โจทก์ขาดสิทธิติดตามเอาคืนภายใน 1 ปี นับแต่วันที่จำเลยทั้งสามแย่งการครอบครอง ขอให้ยกฟ้องและห้ามโจทก์รบกวนการครอบครองที่ดินพิพาทของจำเลยทั้งสาม คำให้การดังกล่าวจำเลยต่อสู้ว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยทั้งสามโดยจำเลยทั้งสามครอบครองมาแต่ต้น หาได้ยอมรับว่าโจทก์ครอบครองเป็นเจ้าของไม่ คดีจึงไม่มีประเด็นในเรื่องแย่งการครอบครอง เพราะการแย่งการครอบครองจะเกิดขึ้นได้ก็แต่เฉพาะในที่ดินของบุคคลอื่นเท่านั้น การที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 3 วินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวจึงไม่ชอบ ถือไม่ได้ว่าเป็นข้อที่ยกขึ้นว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคหนึ่ง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย และที่จำเลยทั้งสามฎีกาว่า โจทก์ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทบางส่วนเพียง 5 ถึง 8 ไร่ ส่วนตรงกลางไม่สามารถทำประโยชน์ได้ เป็น

โชดหินนั้น เป็นข้อเท็จจริงที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 3 ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคหนึ่งเช่นกัน ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษามานั้นชอบแล้ว" พิกษายืน

องค์คณะ

พลรัตน์ ประทุมทาน · ม.ล.ไกรฤกษ์ เกษมสันต์ · เรวัตร อิศราภรณ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/459/2546>